

Utvalget for framtidens fellesskole

Notat

Til: Utvalget

Dato: 23.01.2026

Fra: Sekretariatet

Saksnr.:

Sak 9-3 Innspill til utvalget

Mandatet gir føringer om at utvalget skal jobbe åpent og innhente synspunkter utenfra som del av arbeidet sitt. Utvalget skal legge til rette for gode arenaer for utadrettet dialog og samtaler om skolens rolle i framtiden. Vi har brukt mye tid på å innhente innspill og det er viktig at dere setter seg inn i innspillene slik at det kan inngå som et grunnlag for utvalgets vurderinger.

Notatet oversikt over involveringsarbeidet og innspillene vi har fått, blant annet om referansegruppene, regionale møter, møter med Sametinget, møter med barn og unge, innspillene fra høringsdagene, innspill fra nettsiden og oversikt sentrale enkeltstående innspillmøter. Flere av innspillene er oppsummert i egne rapporter og kan leses i sin helhet på nettsiden.

Notatet er derimot ikke en fullverdig oppsummering av innspillene, og gir heller ikke en helhetlig endelig oversikt over kunnskapsgrunnlag som vil brukes i utredningen. For eksempel har vi flere kilder til hva barn og unge mener om skolen i dag, og skolen i framtiden, som vi vil kunne vise til i NOUen.

Som dere vil se, preges innspillene fra de ulike aktørene av interesser de representerer og hva de er bedt om å gi innspill til. Til sammen gir de inntrykk av et stort engasjement for fellesskolen og utvalgets arbeid.

I utredningen vil sekretariatet ta utgangspunkt i notatet for å lage en komprimert omtale av involveringsarbeidet. På utvalgsmøtet åpnes det opp for korte spørsmål og kommentarer.

Oversikt

1	Referansegruppene	3
1.1	Referansegruppe 1	3
1.2	Referansegruppe 2	3
1.3	Skriftlige innspill fra begge referansegruppene.....	4
2	Innspill fra regionale innspillsmøter	5
2.1	Regionale dialogmøter	5
2.2	Foreldregrupper	6
2.3	Lærermøter	6
2.4	Innspill fra de kommunale ungdomsrådene.....	8
3	Andre innspill fra barn og unge	9
3.1	Innspill fra ungdommer på demokrativerksted.....	9
3.2	Innspill fra samiske barn og unge	9
3.3	Møte med Elevorganisasjonen	9
3.4	Møte med IMDis Ungdomspanel	10
4	Møte med Sametinget	10
5	Innspill høringsdagene	11
6	Innspill nettsiden.....	12
7	Andre sentrale møter.....	12

1 Referansegruppene

I mandatet står det at utvalget skal ha en referansegruppe for å legge til rette for at representanter fra relevante organisasjoner og fagmiljøer kan legge fram sine synspunkter og problemstillinger.

Utvalget har to referansegrupper: én for organisasjonene i skolen og én for de åtte hovedsammenslutningene i arbeidslivet. Både for referansegruppe 1 og 2 har vi gjennomført fire møter: i februar, juni, september og november. På noen av møtene har gruppene hatt samme agenda, mens for enkelte møter har tema eller spørsmål variert.

Det er gjennomført fire møter i referansegruppene og det er planlagt ytterligere to møter våren 2026.

1.1 Referansegruppe 1

Referansegruppe 1 består av representanter for organisasjonene i skolen:

Skolelederforbundet	Lektorlaget
Elevorganisasjonen	Skolenes Landsforbund
Utdanningsforbundet	UHR-lærerutdanning
KS	Lærerstudentene

- Møte 1 Om fellesskolen, begrepet og hva utfordrer fellesskolen
- Møte 2 Utviklingstrekkene
- Møte 3 Erkjennelsene, særlig ««En sterk lærerprofesjon i samspill med profesjonell skoleledelse, er avgjørende for å lykkes"»»
- Møte 4 Utdanningsløpets organisering, lengde og omfang

[På nettsiden](#) ligger det referat fra møtene i referansegruppen og innspillene organisasjonene har sendt inn i forbindelse med møtene.

1.2 Referansegruppe 2

Referansegruppe 2 består av de åtte hovedsammenslutningene:

LO	Virke
Unio	NHO/Abelia
Akademikerne	KS
YS	Spekter

- Møte 1 Om fellesskolen, begrepet og hva utfordrer fellesskolen
- Møte 2 Utviklingstrekkene

- Møte 3 Erkjennelsene, særlig «Skolen må forberede for en mer kompleks og usikker verden i endring».
- Møte 4 Ny gjennomgang av utviklingstrekkene

[På nettsiden](#) ligger det referat fra møtene i referansegruppen og innspillene organisasjonene har sendt inn i forbindelse med møtene.

1.3 Skriftlige innspill fra begge referansegruppene

Referansegruppene har blitt oppfordret til å levere skriftlige innspill etter møtene. Dette er en oppsummering av disse innspillene som er laget med hjelp av KI.

Innspillene gir et bredt bilde av hvordan ulike aktører vurderer skolens rolle og utfordringer fremover. Fellesskolen beskrives gjennomgående som en grunnpilar i samfunnet, med ansvar for inkludering, demokrati og sosial utjevning. Samtidig fremheves et komplekst utfordringsbilde som referansegruppene mener må forstås i lys av økonomiske, demografiske og sosiokulturelle utviklingstrekk.

Flere innspill peker på stramme budsjetter og presset kommuneøkonomi som en risiko for kvaliteten i opplæringen. Det uttrykkes bekymring for at ressursmangel kan svekke prinsippet om like muligheter for alle elever. Demografiske endringer, som eldrebølgen og varierende fødselstall, trekkes frem som faktorer som vil påvirke dimensjonering, bemanning og rekruttering. Mangel på kvalifiserte lærere og behovet for å gjøre skolen til en attraktiv arbeidsplass er et tilbakevendende tema, og enkelte innspill knytter dette til krav om høyere utdanning for lærere og utfordringer i distriktene.

Sosiokulturelle utviklingstrekk som økende individualisme, polarisering og psykiske utfordringer blant elever omtales som en trussel mot fellesskapstenkningen. Flere medlemmer fremhever behovet for å styrke skolens arbeid med inkludering, forebygging av utenforskap og samarbeid med hjemmet. Noen aktører peker på betydningen av alternative opplæringsarenaer for elever som sliter med tilpasning.

Digitalisering og teknologisk utvikling er et annet sentralt tema i innspillene. Det uttrykkes bekymring for at skolen henger etter i digital kompetanse, og at lærere må få bedre opplæring for å møte nye krav. Flere innspill knytter digital kompetanse til demokratisk beredskap og samfunnssikkerhet, og understreker viktigheten av kildekritikk og evne til å håndtere desinformasjon. Samtidig etterlyses en mer helhetlig tilnærming til digitalisering i skolen, der teknologien brukes til læring og ikke bare blir en kilde til debatt.

Mange aktører tar opp behovet for en mer praktisk skole og styrking av praktiske og estetiske fag. Det pekes på at disse fagene har fått redusert timetall over tid, og at de har stor betydning for motivasjon, trivsel og læring. Enkelte innspill fremhever også vurderingssystemet som en utfordring, og mener dagens ordninger er for teoritunge og lite tilpasset en mer praktisk og inkluderende skole.

Privatskolenes rolle diskuteres i flere innspill. Mens noen ser private skoler som en integrert del av fellesskolen, uttrykker andre bekymring for økende privatskoleandel og mulige konsekvenser for segregering og sosial ulikhet. Enkelte organisasjoner foreslår en gjennomgang av finansieringsmodellen for å sikre likebehandling.

Til slutt fremheves skolens samfunnsoppdrag og behovet for langsiktighet i styring og politikk. Flere referansegrupper etterlyser stabilitet og forutsigbarhet, og peker på at hyppige reformer og endringer uten tilstrekkelig evaluering skaper usikkerhet. Det understrekes at skolen må rustes til å møte både dagens og fremtidens utfordringer, med en helhetlig tilnærming som ivaretar både individets behov og fellesskapets verdier.

2 Innspill fra regionale innspillmøter

Det har vært gjennomført regionale innspillmøter for å sikre innspill fra ulike aktører i ulike deler av landet. Noen av møtene har sekretariatet arrangert, andre har vi samarbeidet med andre aktører om. Vi har arrangert fire regionale dialogmøter (i Vestland, Nordland, Agder og Vestfold) i samarbeid med KS å få innspill til utvalgets arbeid fra lokale skolemyndigheter, rektorer og tillitsvalgte lærere. I de samme regionene har vi gjennomført gruppesamtaler med foreldre (rekruttert via FUG) og ungdommer (rekruttert via lokale ungdomsråd). I dialog med sekretariatet har også Utdanningsforbundet arrangert regionale innspillmøter (i Østfold, Innlandet, Rogaland og Troms) blant lærere som jobber i skolen i dag. Vi har også hatt møter i Karasjok med lokal skolemyndighet, lærere, foreldre og elever.

2.1 Regionale dialogmøter

Utvalget har arrangert fire regionale dialogmøter i samarbeid med KS. Målet med samlingene har vært å få innspill til utvalgets arbeid fra praksisfeltet, og fra flere aktører som arbeider med barn og unge, særlig lokale skolemyndigheter, rektorer og tillitsvalgte lærere. Møtene er avholdt i Bergen, Sortland, Tønsberg/Færder og Kristiansand. 30 – 40 personer fra regionene omkring disse byene deltok på hver samling

I forkant ble det sendt ut [et temahefte](#) med bakgrunn og problemstillinger som møtedeltakerne brukte for å forberede seg. KS Konsulent har skrevet en god og [kortfattet rapport](#) som oppsummerer innspillene fra de regionale dialogmøtene.

I de regionale dialogmøtene gir deltakerne sterk støtte til skolens brede samfunnsmandat om å danne og utdanne.

I dialogmøtene ble det blant annet diskutert hva som skal til for at skolen også i framtiden skal ha et bredt samfunnsmandat og bidra til å fremme læring, fellesskap, tillit og demokrati. Innspillene samlet seg om fem forutsetninger:

1. **Kompetanse:** Kvalifiserte lærere, profesjonsfellesskap og systematisk videreutdanning – også i relasjonskompetanse, demokratiopplæring og praktisk-estetiske fag. Flere etterspør en lærerutdanning som styrker allmennlærerprofilen i småtrinn og gir dypere forståelse av Overordnet del.

2. **Ledelse og styring:** God skoleledelse med tid og kompetanse løftes i alle regioner. Mange ønsker tydelige nasjonale rammer som står seg over tid (bemanning, dimensjonering, finansiering) for å sikre likeverdighet.
3. **Tillit:** Skole–hjem–samarbeidet må revitaliseres. Lavterskel møteplasser, tydelig forventningsavklaring og god håndtering av digital kommunikasjon nevnes som grep for å bygge tillit og redusere konflikter.
4. **Samarbeid:** Sterkere lag rundt eleven (PPT, helse, sosial) og koblinger til lokalsamfunn/arbeidsliv. Klare roller og bedre koordineringsstrukturer.
5. **Ressurser/rammer:** Forutsigbar finansiering og nasjonale minstekrav (skolestørrelse/reisevei/bemanning) diskuteres for å redusere store geografiske forskjeller, samtidig som profesjonens handlingsrom bevares.

2.2 Lærermøter

Utvalget har bedt Utdanningsforbundet om hjelp til å innhente læreres syn på fellesskolens videre utvikling, hvilken rolle de mener skolen bør ha, og hvilke betingelser som må være på plass for at skolen skal kunne oppfylle sitt brede samfunnsmandat også i framtiden. Utdanningsforbundet har i dialog med sekretariatet arrangert regionale innspillmøter blant lærere som jobber i skolen i dag, for å innhente læreres synspunkter på framtidens fellesskole. Det var møter i fire fylker; Østfold, Troms, Innlandet og Rogaland. Totalt ble 133 lærere intervjuet gjennom den digitale plattformen howspace. Sekretariatet deltok også på disse møtene. [Utdanningsforbundet har laget en rapport for å oppsummere funnene fra møtene](#). Geir Røsvoll presentere hovedfunnene på utvalgsmøte 8. Rapporten belyser tre spørsmål:

1. Hva er viktig for lærere i dagens fellesskole?

Lærere er sterkt engasjerte i elevenes læring og verdsetter tett kontakt med elevene, et godt kollegialt miljø og mulighet for faglig utvikling. De ønsker å bidra til samfunnsutviklingen, og å gjøre en forskjell for sine elever, men opplever økende press fra stramme økonomiske rammer, krav til individuell tilrettelegging og dokumentasjon. Flere elever med store behov gjør lærerrollen mer kompleks og stjeler tid fra kjerneoppgavene. En samfunnsutvikling med rask teknologisk utvikling og økende sosiale forskjeller preger også lærerhverdagen. Lærerne etterlyser endring og bedre rammevilkår for å opprettholde motivasjonen for yrket.

2. Hva er viktig for elevene i framtidens fellesskole?

Elever må lære å bli robuste og utholdende for å lære, og tåle utfordringene som møter dem i framtiden. Grunnleggende ferdigheter, kritisk tenkning og evne til å lære nye ting er avgjørende, sammen med gode verdier, respekt for mangfold og demokratisk forståelse. Lærerne er opptatt av at skolen både skal danne og utdanne, og bør tilby et trygt, variert og tilpasset læringsmiljø med mer praktisk arbeid og valgfrihet, men også tydelige forventninger. Elevene må få erfaring med å være en del av et fellesskap, men også øve seg på å være en del av et uenighetsfellesskap. Trygge voksne, lærere, ledere og andre ansatte på skolen, og foreldre og foresatte i hjemmet, er viktige ressurspersoner for elevenes trivsel og læring. Samarbeid mellom skole og hjem er sentralt.

3. Hva er viktig for lærere i framtidens fellesskole?

For å ivareta og utvikle fellesskolens brede mandat, er lærerne opptatt av at det trengs mer ressurser: tilstrekkelig bemanning, håndterbare elevgrupper og økt kompetanse. Lærere er spesielt opptatt av at de trenger tid til å etablere gode relasjoner og følge opp elevene for å kunne fremme deres utvikling og læring. God lærerutdanning, kontinuerlig kompetanseheving og tilgang til læremidler er avgjørende. Lærerne legger særlig vekt på at læreryrket blir stadig mer komplekst og at de trenger kontinuerlig kompetanseheving for å holde tritt med utviklingen. Lærerne ønsker å bevare sitt profesjonelle handlingsrom, metodefrihet og tillit til faglig skjønn. Dette er særlig viktig for å opprettholde motivasjon og yrkesstolthet. En støttende skoleledelse som ser og anerkjenner, men også rydder og viser vei er viktig for lærerne. Andre nøkkelfaktorer i framtiden fellesskole er godt samarbeid med kolleger og eksterne aktører, og gode rammebetingelser – tid, ressurser og forutsigbarhet. Komplementerende kompetanser og støttepersonell er viktig, men kan, slik lærerne ser det, aldri erstatte kvalifiserte lærere.

2.3 Foreldregrupper

Utvalget har gjennomført gruppesamtaler med foreldre i fire kommuner: Bergen, Sortland, Tønsberg og Kristiansand. 5-10 foreldre deltok i hver av samtalene. Foreldrene ble rekruttert gjennom FUG og representerer FAU på ulike skoler i kommunene. Flere av foreldrene satt også i kommunale foreldreutvalg. I tillegg møtte utvalgsleder og sekretariatet foreldre fra Karasjok skole med besøk på Sametinget.

Hensikten har vært å få fram foreldrenes egen stemme i spørsmål om fellesskolens framtid. Det er laget en [egen kortfattet rapport fra gruppesamtalene](#). Oppsummert var foreldrenes viktigste punkter for skolen i fremtiden:

- 1. Likeverdig samarbeid:** Et godt skole-hjem samarbeid bygger på respekt og likeverd mellom foreldre og skole. Foreldre ønsker klarere avklaring av deres ansvar som foreldre, ikke bare informasjon om skolens ansvar, spesielt tidlig i skoleløpet.
- 2. Bevaringspunkter:** Verdien inkludering, likhet og tilgjengelighet har sterk støtte blant foreldrene. De minnet om at skolen skal bidra til både faglig utvikling og dannelse – utvikle barn til medmennesker, ikke bare faglig dyktige personer. Foreldrene mener dette er viktige bevaringspunkter i framtiden:
 1. Skolen som lokal møteplass og sosial arena.
 2. Nærskoleprinsippet og mangfold.
 3. Demokrati og medvirkning i skolen.
 4. Engasjerte lærere som bygger relasjoner.
 5. Teknologi brukt på en måte som fremmer likeverd.
- 3. Framtidens prioriteringer:** Foreldrene mener store klasser og knappe ressurser gjør tilpasset undervisning vanskelig, og kan skape konflikt mellom individuelle behov og fellesskapet. I framtidens skole mener de følgende punkter bør prioriteres:

1. Fokus på livsmestring, motstandskraft og selvstendighet.
2. Kritisk tenkning og kildevurdering.
3. Mer praktisk læring og «hverdagskompetanse» (økonomi, håndverk, matlaging og helse).
4. Mer lek på barnetrinnet.

I tillegg var de samiske foreldrene opptatt av lokale utfordringer og utfordringer med språkopplæring, læremidler og kulturforskjeller mellom norsk og samisk kultur.

2.4 Innspill fra de kommunale ungdomsrådene

Utvalget har gjennomført gruppesamtaler med ungdommer i fire kommuner: Bergen, Sortland, Tønsberg og Kristiansand. 8-12 ungdom deltok i hver av samtalene (med unntak av i Bergen hvor det bare var to deltakere). Ungdommene ble rekruttert fra kommunenes ungdomsråd, og går enten på ungdomsskolen eller i videregående skole.

Hensikten har vært å få fram elevers egen stemme i spørsmål om fellesskolens framtid. Det er laget en [egen kortfattet rapport fra gruppesamtalene](#).

Når det gjelder bevaringspunkter ved skolen i dag, trakk ungdommene fram det sosiale fellesskapet i skolen som viktig. Skolen er en viktig sosial møteplass, som gir dem mulighet til å være sammen med jevnaldrende, knytte vennskap og utvikle sosiale ferdigheter.

Flere ungdommer gir uttrykk for at de har hatt lærere som har sett dem, som har tilpasset undervisningen og som har skapt et trygt og godt læringsmiljø. Dette oppleves som avgjørende for trivsel og faglig utvikling.

Ellers var ungdommenes viktigste innspill om skolen i framtiden som følger:

Tilpasning og variasjon: Skolen må møte elevene der de er, med fleksible vurderingsformer og undervisning tilpasset ulike læringsstiler. Flere ungdommer opplever at undervisningen i dag er for teoretisk og lite knyttet til virkeligheten. Et gjentakende tema var at ungdommene ønsker seg mer praktisk opplæring og aktiviteter.

Livsmestring og psykisk helse: Psykisk helse ble løftet frem som et område der skolen har et stort forbedringspotensial. Ungdommene er tydelige på at skolen må ta dette mer på alvor. Stress, press og ensomhet er reelle utfordringer. Skolen må ruste elevene bedre for livet.

Teknologi og digital kompetanse: Elevene ser på teknologi både som en ressurs og som en utfordring. Ungdommene er generelt positive til teknologiens muligheter, men understreker at den må brukes klokt. Kunstig intelligens sees på som en del av framtidens skole, som bør innpasses i undervisningen som et verktøy, og elevene må få opplæring i kritisk bruk.

Valgfrihet og relevans: Elevene ønsker mer valgfrihet og undervisning som oppleves mer relevant for deres liv og framtid. De ønsker seg større muligheter til å velge fag og retninger som passer deres interesser og styrker. Flere steder foreslo elevene at man burde få lov til å velge retning tidligere enn i dag. Det ble også etterlyst flere og mer varierte valgfag.

Demokrati og medvirkning: Ungdommene vil bli hørt og sett, og ønsker en skole som fremmer diskusjon, mangfold og kritisk tenkning.

3 Andre innspill fra barn og unge

Det står spesifisert i mandatet at barn og unge skal få medvirke fra et tidlig tidspunkt i prosessen og få alderstilpasset anledning til å medvirke til utvalgets arbeid. Vi hatt flere møter for å innhente innspill fra barn og unge i tillegg til møtene med ungdommene fra de lokale ungdomsrådene i ulike regioner.

3.1 Innspill fra ungdommer på demokrativerksted

Utvalgsleder og sekretariatet deltok på demokrativerksted på Utøya lørdag 14. juni 2025, sammen med ungdommer fra hele landet. Demokrativerkstedet ble arrangert av KS i samarbeid med Wergelandssenteret, og samlet ungdommer fra de fylkeskommunale ungdomsrådene og lokale beslutningstakere. Ungdommene diskuterte framtidens skole og skolens rolle i demokratiet.

Kort oppsummert trakk ungdommene fram følgende:

- Trening på å stå i uenighet på en god måte og god debattkultur med respekt for hverandre må starte tidlig i skolegangen, og elevene bør få trene på dette jevnlig.
- Gode elevråd er en viktig arena for demokratitrening. Det er for stor variasjon i hvordan skolene jobber med elevråd.
- Elevmedvirkning er viktig, og elevene bør få gi innspill til undervisningsformer og vurderingsformer.
- Skolen bør ha mer praktisk og variert undervisning. Elevene ønsker å se bedre sammenheng mellom det de lærer og hvordan de kan bruke kunnskapen i framtiden. Opplæringen bør være mer relevant for det elevene trenger å lære for å bli forberedt på samfunnslivet
- Skolene må være et trygt og inkluderende miljø med engasjerte lærere som bryr seg.

3.2 Innspill fra samiske barn og unge

Utvalgsleder og representanter fra sekretariatet møtte to elever fra elevrådet ved Karasjok skole den 23. mai 2025, i forbindelse med møtet med Sametinget. I tillegg har sekretariatet planlagt et teams-møte med samisk elevforum den 24. februar 2026.

3.3 Møte med Elevorganisasjonen

Sekretariatet hadde et eget møte med Elevorganisasjonen den 14. november 2025. Elevorganisasjonen trakk på dette møtet blant annet fram at de mener det har blitt et mer negativt elevsyn de siste årene, som diskursen både i media og fra politikere har bidratt til. De mener at eksisterende arenaene for elevmedvirkning ikke brukes godt nok, og at det er for stor variasjon i hvor godt skolene jobber med elevmedvirkning.

3.4 Møte med IMDis Ungdomspanel

Sekretariatet planlegger et møte med [IMDis ungdomspanel](#) i mars 2026.

4 Møte med Sametinget

Det står spesifisert i mandatet at utvalget skal innhente Sametingets synspunkter i arbeidet. 23. mai 2025 møtte utvalgsleder Sametinget. Sametinget var representert med rådsmedlem i Sametinget Maren Benedicte Nystad Storslett og representanter for administrasjonen. Hensikten med møtet var å få Sametingets synspunkter på fellesskolen

Sametinget var opptatt av at

Fellesskolen i et samisk perspektiv

- Fellesskolen ser annerledes ut enn fra et norsk perspektiv.
- Det viktig å gi alle barn lik mulighet, samtidig som man ivaretar samisk kultur og identitet.
- Skolen skal bidra til samfunnsbygging: gi verktøy, verdier og holdninger som fremmer fellesskap.
- Samiske unge opplever dobbelt press: forventninger fra både samisk og norsk side.

Perspektiv og fellesskap

- Hvem har perspektivet snakker vi fra når vi snakker om fellesskolen?
- Samiske barn har et fellesskap som også inkluderer svensk, finsk og russisk samiske samfunn.
- Det samiske er mangfoldig, ikke homogent.
- Mange unge står med «ett bein i hver leir».

Verdigrunnlag og språk

- Verdier og verdenssyn varierer mellom norsk og samisk kultur.
- Språk former forståelse av verden (eksempel: jakt – «etter» på norsk vs. «lokke» på samisk).
- Språket formidler ulike perspektiver.

Forsoningsperspektiv og tillit

- Skolen må bygge tillit og reparasjon etter fornorskningen.
- Fornorskningen har hatt store konsekvenser; skolen var et verktøy for fornorskning.
- Nå skal skolen være en arena for språk, identitet og kultur.
- For samiske elever er skolen ekstra viktig for å ivareta språk og kultur, spesielt når familier flytter.
- Skolen skal bygge egen historie, identitet og forståelse av samfunnet.

Sametingets vil også sende oss sine skriftlige innspill.

5 Innspill høringsdagene

Utvalget inviterte 182 interesseorganisasjoner/aktører til en muntlig innspillhøring 11. og 12. juni i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18 i Oslo. Invitasjonen var åpen og det var også mulig for andre organisasjoner og aktører å delta. Hver organisasjon holdt et innlegg på inntil tre minutter med utgangspunkt i følgende spørsmål:

1. Hva legger dere i begrepet fellesskolen?
2. Hva mener dere det er viktigst å bevare ved dagens skole?
3. Hva/hvilke utviklingstrekk i samfunnet mener dere utfordrer fellesskolen?
4. Hva skal skolens viktigste oppgaver være i framtiden?

Dersom det var andre områder innenfor utvalgets mandat de ville gi innspill om, kunne de også gjøre det. For å delta på høringen måtte organisasjonene sende inn skriftlig innspill. [Disse skriftlige innspillene er publisert på nettsiden.](#)

De aller fleste er opptatt av at skolen skal være en inkluderende fellesarena i samfunnet som skal gi alle like muligheter til både sosial og faglig utvikling. Mange er opptatt av skolen er viktig for å bevare demokratiet og at den er en sentral kulturbærer. Ellers er de ulike meninger om hvordan ulike utviklingstrekk påvirker skolen. Mange trekker fram individualisering, teknologi, økte forskjeller klimaendringer og betydningen av et sterkt demokrati.

De fleste organisasjonene som deltok er interesseorganisasjoner for faggrupper, grupper med særskilt behov og parter i arbeidslivet. Innspillene de gir vil av den grunn være preget av hvilke interesser de representerer, og kan derfor i liten grad oppsummeres generelt.

Organisasjoner som deltok var: Montessori Norge, Abelia, Udir, Statped, Kulturskolerådet, Utdanningsforbundet, Elevorganisasjonen, Skagerak International School, Fagforbundet, UHR, Norsk studentorganisasjon (NSO), Institutt for pedagogikk og livslang læring, NTNU, Foreningen Takle og Trygg av natur, Redd Barna, Vestfold fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Den norske forleggerforening, ISAAC Norge, Sikt, Høgskolen i Østfold, Institutt for lærerutdanning, NTNU, Økologisk Norge, Universitetet i Agder, Lærere for evidensinformert undervisning, Nettverksgruppa Saman for skulebiblioteka, Friskolenes kontaktforum, Fellesforbundet, Ungt Entreprenørskap Norge, NITO, Unge funksjonshemmede, Norsk Psykolog Forening, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU), Handikappede barns foreldreforening, Voksne for barn, Skolebibliotekarforeningen i Norge og Norsk bibliotekforening skole, Vitensenterforeningen, MIR, Steinerskoleforbundet, Tekna, Institutt for lærerutdanning (ILU) NTNU, UiO Institutt for lærerutdanning og skoleforskning og Norsk hjemmeundervisningsforbund og Opplysningstjenesten for hjemmeundervisning, ILS, CREO, Drama- og teaterpedagogene, Samarbeidsforum for estetiske fag og Minoritetsspråkliges ressursnettverk.

6 Innspill nettsiden

Det er per 12.01.2026 registrert ca 115 [innspill til nettsiden](#). Innspillene kommer både fra privatpersoner og fra organisasjoner. Innspillene fra enkeltpersoner handler ofte om en spesifikk sak de er opptatt av og er generelt ganske korte.

Det er en rekke ulike tema som spilles inn:

Fra privatpersoner: KI, læreplaner, psykisk helse, klassestørrelse, grunnleggende ferdigheter, skolenedleggelser, fjerne KRLE, spesialundervisning som hemmer inkludering, karakterer for innsats, rett til morsmålsopplæring, for høye krav i læreplanene, livsmestring som eget fag, mindre skjermbruk, egen kontaktlærerutdanning, kutt karakterer, valgfrie språkfag, trykte læremidler, bedre lønn til lærere, reforhandle arbeidstidsavtalen SFS 2213, flere yrkesgrupper inn i skolen, alternative læringsarenaer, spesialskoler til elever som ikke passer inn, bedre integrering, senere skolestart på dagen, prioriter skolehager, en bred drøfting av dannelsbegrepet, mindre mål- og resultatstyring, klima- og miljøutfordringer, om at friskolene er en del av fellesskolen.

Fra organisasjoner: mer lek og aldersadekvat opplæring, ønsker nasjonal satsing om å bruke naturen som læringsarena, tips om tverrfaglig prosjekt – Kunsten å lære, legg til rette for krysskulturelle elever, fellesskolen må omfatte både privatskole og offentlig skole, sats på relasjonskompetanse, styrke lærerprofesjonen, styrke kunstoffagene i skolen, bedre hjem-skole samarbeid.

I det siste har det vært sendt inn delvis likelydende innspill fra en rekke private skoler. Disse mener at begrepet fellesskolen også skal romme private skoler.

7 Andre sentrale møter

Sekretariatet har hatt flere andre møter med sentrale aktører. Under følger en oversikt over flere av disse møtene, med en kort beskrivelse av tema for møtet.

- *Barneombudet:* To møter om hvordan vi kan legge til rette for god medvirkning fra barn og unge i utvalgets arbeid, og hvordan barnets beste-vurderinger bør legges til grunn for utvalgets arbeid.
- *Kronprinsparets fond:* Om arbeidet med medvirkning fra barn og unge, og barn og unges meninger om framtidens fellesskole.
- *Udir:* Vi har hatt flere møter med representanter fra Udir, både toppledergruppen og enkelte fagmiljøer. Ulike temaer med utgangspunkt i mandatet har vært berørt
- *Statped:* Om arbeidet med en inkluderende skole for alle, hvem fellesskolen er til for, og grensen mellom fellesskolen og mer spesialiserte tilrettelagte tilbud.
- *UngInvest, Dale Oen og Hyssingen produksjonsskole:* Vi fikk en omvisning og presentasjon om arbeidet deres. I tillegg la de fram sine tanker om hvilke erfaringer de mener utvalget bør ta med seg i arbeidet.
- *Unge funksjonshemmede og funksjonshemmedes fellesorganisasjon:* Elevmangfold og hvordan fellesskolen og elever med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer kan påvirkes av utviklingstrekk i samfunnet.

- *Skolelederforbundet*. Møte om skolelederrollen og deres medlemmers perspektiver knyttet til utvalgets mandat.
- *UHR-lærerutdanning*: Utvalgsleder presenterte utvalgets arbeid og diskuterte lærerutdanningene.
- *Lektorlaget*. Møtet handlet om hva lektorlaget mener er særlig viktig for deres medlemmer. Lektorlaget løftet blant annet at det er et høyt styringstrykk og at dette ofte kommer fra lokalt nivå.
- *Utdanningsforbundet*. Flere møter om hvordan utvalget og Utdanningsforbundet kan samarbeide om å få tak i lærernes stemmer, hva Utdanningsforbundet er særlig opptatt av i lys av utvalgets arbeid og få innspill til arbeidet med ulike tema fra dem.
- *Oslo kommune*: Sekretariatet har hatt tre møter med Oslo kommune, med følgende hovedtemaer: Teknologi i skolen, individualisering og fellesskap, elevmangfold, de første skoleårene, innholdet i skolen og rollen som lokal skolemyndighet.
- *KS*: Møte om hvordan kommunen jobber med skolens brede mandat, kvalitetsutviklingssystemet og mangfoldet i kommunesektoren.
- *UiO*: Vi har hatt flere møter med ansatte ved UiO, blant annet om evalueringen av fagfornyelsen med prof. Anniken Furberg, om innhold med prof. Marte Blikstad-Balas og Berit Karseth og med Jon Christian Fløysvik Nordrum som ledet opplæringslovutvalget.
- *Møter med Kommunekommisjonen og KI-utvalget*: På begge møtene har utvalgene stilt med utvalgsledere og representanter fra sekretariatene. Begge møtene har i hovedsak handlet om ulike berøringspunkter.
- *Telemarksforskning/Nordlandsforskning*: De to forskermiljøene samarbeider om utvalgets FOU-oppdrag om konsekvenser av skolenedleggelse. Sekretariatet har hatt flere møter med forskerne om status for oppdraget. Rapporten kommer i februar.
- *Senter for økonomisk forskning (SØF)*: Utvalget har gitt SØF i oppdrag å regne på de samfunnsøkonomiske gevinstene ved skolens forebyggende funksjon, og sekretariatet (og Martin) har hatt flere møter med forskerne om status for oppdraget. Rapporten kommer i mars.